د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځینې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مینه او دوستي- صلح کل
د بشردوستۍ او بین المللي ملګرتیا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقین کوي او دیوه عالي فکر او جهان بین نظرپه پیداکولوکښې ښه اغیزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږوي او دیوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وویلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شايع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.

این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.

پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.

بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.

الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.

و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر،.خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.

اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلۍ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه ورونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه ګښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زمونږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نماینده‌ګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د څنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له دردده حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.
اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!
مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.
د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډېرکوښښ شوی دی.
زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پښتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتوژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایې یقیناً بې اغیزه ځو چنده کېږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک مخ

شاعر.... 1
ښکلا اوهنر.... 1
دصلح نړۍ.... 3
مینه اودوستي.... 5
صلح کل.... 7
ابتکار.... 7
ژوند.... 8
دمونږ دسفریوه خاطره.... 9
دهقاني.... 10
دوطن محبت.... 11
دوطن پالنه.... 12
ګرانه وطنه!.... 13
دوطن خاوره.... 15
سپین غر.... 16
په باغ کښې.... 18
آزادي.... 20
دزړه شکوه.... 21
دژوند پیوه.... 21
پسرلي راغلی.... 23
دبهارفیض.... 24
دخزان سندره.... 25
دمني خاطره.... 26
په وربل باندې ګرد.... 27
دحسن جلوه.... 28
ملت اومملکت.... 28
لوی افتخار.... 30
ویده ګوجر.... 32
ناڅاپي کاڼي.... 33
تګي اوریا.... 37
عاقبت.... 38
زما حال.... 39
دامیدرڼا.... 40
لمره!.... 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه 42
دافغان ترانه 43
ديووالى ترانه 45
دمعارف ترانه 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(١) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم 60
غريب ماشوم 61
خوارحسن 62
همدردي 63
حسن اونظر 64
بېځاى 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې 67
په ليلى پسې ځم 69
خومره به ښه وى 69
څه يم 71
زما ګناه 71
زما خوب 72
انسان 73
څه جوړشوه؟ 75
عدالت 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه 79
خاورې اوګردونه 79
علم اوپوهه 82
سرپټوب 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمر كراسي.. 84
دروح اطمينان 84
صبر.. 84
ددنيا قانون.. 85
يوسف اوزليخا.. 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار... 86
بې خبري.. 87
علت اوسبب.. 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي.. 89
تور او سپين.. 89
شعراو حكمت.. 91
سپين او تور ديوان.. 91
حقيقت... 92
ثواب 93
دشاعرشعار... 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښې.. أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي　　څه بلبل غونديٍ ګل پرستي
دعشق اوربانديٍ سوی ستي　　دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان　　دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان　　لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي　　خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي　　دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني　　دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني　　سرکښيٍ فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېريٍ شته نه ريبار　　خوآرزو ورسره ديدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار　　لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړې

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پټنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي
نندارو اوتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلی په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې توري زلفې راخورې شي

دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښکاري سپين له توره
څه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي
ښکلى مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګوليدلى لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپينو زړونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي يوله بله محبت وي
وروروله صلح صفاوي ښه نيت وي

مرورخلق يوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي توپيرهېڅ نه وي په دنياکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلى حق دهرملت وي
خوقايم په ملتوكښې اخوت وي

داخورنګه سازآواز دهېوادونو
شي يوه اركسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحيح دستور وي

هرملت په هرنظركښې وي ښاغلى
كه په هررنګ وآيين كښې وي راغلى

سرېتوب وي محترم په هرلباس كښې
په زري جاموكښې وي كه په كرباس كښې

داسې وساتي هرڅوك خپل مسلكونه
چې ونكړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ كوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونو نه بهره

زورتړلى وي دصلح په قانون
مهارشوى مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرتيټى ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګ شي هرچېرته دصلح بیرغونه
شي په سمه لارروان سیاستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت

یوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هیله اوفکر جهاني وي

زه له تاځنې ځاریږم ته له مانه
که جداهم وي زماآیین له تانه

مینه اودوستي

مینه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډیووته پتنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که یوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلدارۍ دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګښۍ مې نیسي

مینه په مابانده ېپریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې تورې زلفې

توره شپه څنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي

خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواو بې وزلو دوستي

سرۍ په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي

صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره

خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتورو سپین اوسره دوستۍ خاطرته

سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګورې

درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه

خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه

له هګکی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه

له دې تیتې هواپورته له طیران سره اشناشه

دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی

محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه

دبندې فکرخاوند ده دوهمونو نظربنده!

که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه

که دځان په شان انسان ته درېدلی یې سرکوزی

ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه

چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېې

بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه

چې سړی هرځومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي

والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه

دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره

کُلّ یومٍ هُوَفِي شاٍن دی له هرشان سره اشناشه

اور،اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی

په تنکسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

يوچين کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خريداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضيقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په رياضت دی
عيش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهددحق دلارې چې هرڅوک وي
دخليل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مين ګوره! خوښ په تنګ خوله ديداردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
څم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مينه
زړه له ژونده نه توريږي که ژوندون توري تيارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه يم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمينه راسره ده
همدغه مينه په زړه کښې راپيدا ښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چېرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای بربادخاورې ایرې کا
که نورهیڅ نشئ کولئ وچ اوښندښئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غېږکښې نیول دنوروهخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرترانې
بې ربباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکرانې
که په ګل پورې سینه مړې بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرڅا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني خومره ښه کاردی ‌ ‌ ‌ هردهقان سړی مالداردی
لري مېړې اوپسونه ‌ ‌ ‌ شنه پټی اوشنه باغونه
همېشه په شنوباغچوکښې ‌ ‌ ‌ پاس دونوپه سروکښې
نغمې اوري دبلبلو ‌ ‌ ‌ وینې ښې غنچې دګلو
دخپل لاس له برکته ‌ ‌ ‌ اوله خپل عالي همته
له سپېروخاوروخپل ځانته ‌ ‌ ‌ خپل اولاداوبل انسان ته
خوندورشیان پیداکړي ‌ ‌ ‌ داتیاره جهان رڼا کړي
وچ ډګراوبیابان ‌ ‌ ‌ کړي شاعرته ګلستان
په خوړومېوومرغان ‌ ‌ ‌ په ګلانو بلبلان
کړي خوشحال له خپله ځانه ‌ ‌ ‌ ټول دده شي ثناخوانه
که غلې اوکه مېوې دي ‌ ‌ ‌ که دګلوښې غنچې دي
که طعام که فاکهه ده ‌ ‌ ‌ که دښه ځای ننداره ده
ددهقان دلاس اثردی ‌ ‌ ‌ دهقاني څه لوی هنردی
ددهقان دبازو زوردی ‌ ‌ ‌ چې نن داجهان سمسوردی
جغ اوسپاره ددهقان ‌ ‌ ‌ آبادي ده دجهان
دادښکلوښه لباس ‌ ‌ ‌ داد چاپه سرالماس
دبډای کورکښې سره زر ‌ ‌ ‌ داښایسته ښکلی زېور
ددهقان دکارحاصل دی ‌ ‌ ‌ پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تڼاکی ددهقان

درګوهرلاس کښي دخان

دوطن محبت

دوطن پـه محبت باندې قسم خورم
چـې دځان لـه غمـه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
کـه دتوروګذارونـه دم پـه دم خورم

داخوړې، غوړې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښي زه ګولی دبم خورم

کفـن نـه غواړم دژوندجاموکښي دروم
دجنت باغ کښي مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبي ننګی لـه خوراکونو
پـه غيرت ګټلی شی بـه ولي کم خورم

دوطن داعتلاتری يم ځکـه
لکـه ګل هـره شـپه ثـاخکی دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ پـه وطن خورمه
هغه نـه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې پـه سرمې دوطن خدمت منلی
ثـه پرواده کـه خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته

نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه

دشیرین وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولوبې دتندې که آبیاري کړې

دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې

نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېتۍ

وبه نه شیندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه

نوبه وچې کړې خولې له مخ دورورته

دپنبې غوندې ځان ورکړه حلاجي ته

چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی ېې حرکت کړه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودي که شوه تویه

په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې ښکې دوطن پی دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښی په دې تې درسره خوله ده

هغه خوراو وروړګنه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړې

وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! ښومره زیبایې

جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې

وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالى تادى هروخت روزلى

ښه ښه ځوانان دى تازېرولى

کارنامې ستادي تاريخ ساتلي

ستافرزندان دي خومره غښتلي

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلى وي ستاپه چمن کښې

دوطن وروښوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلى کورته

دتورې غږ موتللى هرلورته

خوک ټينګېدى شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي دېرقوتونه

مونږ لاندې کړي دېرهېوادونه

ښاغلى نسل دآرين يو

يومومذهب دى ديووطن يو

فخرمويودى لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه تۀول قربانېږو
ځای دغیرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانندې له توروخاوروزرجوړېږي
دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړېږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا
څه چې لري وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وي ته تږي ګرځېدلې هسې

وړی زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپرديوبلبل
هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرځپله صحراوګورو

خلق غرونه کيني پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کيني نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولـه وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ ترې ناقص اسباب اوپڅ لرونه جوړکړه

سپين غر

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده

پيره دارېې يوسپين ديودی ورنه وپره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه

داقصه مې اورېدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپين ديو   داسپين غردی ننګرهارکښې

دخيبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمريوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې پې تل ګرځي سپين بازان کوي ښارونه

ښايسته له هروطنه   اوله هرملکه زيبادی

تورنښترېې تورې زلفې   تک سپين مخ پې دلېلادی

سپين سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وايې سپين سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحرېې له کنډوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آيينه دپرښتوده

تکه سپينه رڼا برېښي   درحمت دنوروړشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه ورېدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درڼوستوروډيوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صياده ويره نشته   زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لويه ځانګوده کاڼوګټونه تياره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته پې بهېږي جړوبی اوابشارونه

دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه

ښایسته ښې منظرې دي پښتانه پې ننداري کړي

دسپین غره تورې لښکرې دنښترووېي پیرې کړي

دامتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي

دسپین غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي

نمر لا څرک نه وي وهلی درنا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته

چې الهام ورځخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو

شین سحراوشوروشرو دمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې

هرطرف ته دبلبلوترانې وې

یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده

ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوندډېرغنيمت دی

ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرويره ده په کارله صيادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښې چې ويېږه

بل په سره اوربانديې نيسي چې کړېږه

کاشکې نه وای پيداشوي انسانان

دادسختوسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غږشو داخه وايې

ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستايې

داخوخپله هسې نه دی پيداشوی

انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خو انسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي

داګلش په سپيره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته

ورسره ډېرزياروېستونکی دهقانان شته

که يووينې تويوي اوخونريزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقرېزي کړي

ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دی

دبل لاس ګوره تناکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو نندارچیانو
هیروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه ورېښموکښې چینجی غوندې اسیر

په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېردی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر

په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوبنکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي   مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی   ميدان دفکردجولان نشته

په اديرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثيرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه يې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند ډيوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمينو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډيوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتاب و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اورباندې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پیداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون شه دی په دنیاکښې یوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووینې سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم
له قدیمه په ډېوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډېوه دځان سیزل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مرینه

سوزوساز د زندګۍ ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مرینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه ناره ویریږم

دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې دربانديې پسرلی راغلی

وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښي غوړیدلی دګلاب غوټۍ ده

که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی

که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازیری کوي

چې ګل ته ګوري بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جوني ګلانوپسې

دفرش دپاره غورو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناريې بلبله وهي

په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فيض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[1] په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرورغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوټۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کوروداني وي له باغوانه سره

---

[1] : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډګېږی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله
داشنې پانې ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي بېې وبايلله
پانې رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سیلۍ ولګېدله
زېږي پانې چې رېږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله
هغه پانه سیلۍ وېوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله
او س کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله
له کابله د خوارانوکډې لیږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله
چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته بې ساتې دېخنۍ له چپاوله
ستاوبه لکه غومبسې چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بڼايان دې هم هواته هوسېږي
درروان دې ګړنديوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخيردې زيات شه يوپه سله

زيړنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوايي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ
که پوهېږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله

په طلاؤ کښې ډوب شويدي باغونه
په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړې پاڼې راتوييږي
سوړتنور دغريبانوپرې توديږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که یخ سیوری دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سیوری کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼې دي په کارکله لرګی
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګی شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مایل شه
نرګس زېړشه له ارمانه شینکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شین شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه یوپه سل شه
دعاشق بری په عجزاوپه نیاز دی
چاچې کړله سرلویی راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حایل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د „الفت“ په ژبه داسې وستا یل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپریووت چې پې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکږې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوریدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی ویوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راځرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې یې لیندی بانه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لارښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت" ددغې لارې رهبرولید

ملت اوممکلت

یوه باغ کښې وي ولاړې دېرې ونې
هره پانه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وي
له یوې خاورې پیداديوکاله وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې ویالې اوبه ورته راتللې
په یوه هواکښې ټولې لوېدلې
ددې ټولو یوخزان اویوبهار و
ښه اوبدې وشریک یوبې واکدارو
ځینې جګې ځینې ټیټې کوزوپاس وې
لکه ګوتې دیوه وجوددلاس وې
چامېوه لرله چا ښایسته ګلونه
دچاسیوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپیرله ورا معلوم و
له یوه سره لویي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانو نغمې وې پکښې خورازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هریوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هریوارجمندو
په حقونوکښې یې نه وخه توپیر
مالیارو په هرې ونې ډېرزهیر
یوله بله یې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی یوصحیح ملت و
لکه باغ یوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ یودی که په وهېږي
که کوي بل رنګه فکرډېرغولېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غړونه بېل خويونه

مګر دواړه اوسېدونکی ديو کور وي
ديوې سترګې په کورکښې سپين او تور وي

لوی افتخار

زمانه وړدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه

په ډېرې لويې قربانی پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه

کارونه ډېردي خوهرکار ګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعماردبربادی دپاره

دحق ګټلواودخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړی دپاره

هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادی مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی

دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هېڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمرګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخاردآزادۍ دپاره جنګ وینمه

ډېره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې یې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم
دپنجابي مخکښې په بریتولاس وهلی نشم
ډېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
ډېرښکته ګورم چې خپل تېت ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاویره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجوړباندې راغلی څه بلاوینمه

له باجوړنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه ډېره ناپاکه نارواوینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لبر نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرسترې وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کاروته نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوڅارو
دشپې به هم لاویش اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بیدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی
یوتن خوب وېوورنصیب یې خوارو
هغه بل وینښ و بخت یې بیدارو
د دواړومېنې وزیرېدلې
سپوږمۍ اوستورورته کتلې
چې ویښ ګوجرکړې مېښ کټۍ ټولې
له خپلومېښوولاندې راټولې
څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه
هغه چې ویښ شوساله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه
تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټۍ راوړینه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي کاڼي

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

نه مې کړی خوک مې نه دی آزار کړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځې کانی له هوا
نلري دبې ګناهوخه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پري غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړي له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کانی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلاري مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه کړی فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسېږي درته هرڅه لراوبر
دهغه سبب وي پټ درنه ياهېر
ته يې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه يې دتقديرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسېږي
اورله خپلې لمن شامدام لګېږي

ښه رسېږي درته تل له لويه خدايه
چې راضي نشې هڅکله له همايه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقديرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سرې لږڅه په فکردتحقيق شه
خپلوټولوحرکاتوکښې عميق شه
ورپه يادشوه يوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولې ويوکانې له خپل بامه
يوناڅاپه ولوېدلې په چابانډې
چې ولاړوبې خبره تېرټ دلاندې
همداکانې وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره يې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دی وپرې ويشتلی بې ګناه
لاس يې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهريې سوړشوولې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ويتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نوېې کانې له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله
نبه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي ټيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ربي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينې احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردې خونبه چې اغزي کرې که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره نبه که
پکښې وکړه نبه تخم د„الفت“
نو به وينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

ټکی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې گرځوي ښکلی امسا
د کاغذ په گل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریږې
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا
خپله گټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو

نوم پرې کښېردي درواونارو

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غول ديوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حيران شم

دادنياده ګډه وړه تماشا

په حراموناروا سړی ته ورشي

څه لولې اوبې حياده دادنيا

عاقبت

عاقبت به يې سېلاب داوښکويوسي
چې خواران اوغريبان چاژړولي
نن سبا به داقبال له تيلی کوزشي
چاچې سترې اوستومانه څغلولي
زمانه به يې دنورو خندنی کا
چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان يې چې په باغ کښې کړولي
له دې خړآسمانه هروخت ږلی اوري
وري سېلاب دزمانې واړه ښاغلي
دښايست بهارخو ورځې وي دنياکښې
بياله نازه راکوزيږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سیلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته

تيټ وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پوري تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېركارلرمه
بمه پښيا بل اوپه لاركښې خنډوخارلرمه   بېړه تلوارلرمه

ملكري تللي زه وېده پاتې بېدياكښې بمه   غره اوصحراكښې بمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګوډی جوارلرمه

نورپه موټروكښې په منډه لكه برق تېرېږي   په لاركښې نه درېږي
زماپه مخكښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خداېږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې كوټه كړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دكان كارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان كښې دی ولاړكوي اظهاردكمال   اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هركاركولی   زياراوزحمت ويستلی
كسب وكارنكړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرنا

نوی دوردی راغلی   یوه نوی رڼا وینم
دازورحال نه پاتې کیږي   چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمیدوده   رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره   نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې   نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل   راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی   شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره   ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دي ډیرنژدي دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوا ل دې معلومیږي

سوا ل دمرګ او دژوندپیښ دی   مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې   نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه   چې نورتول ترې ګریزان دي
لږ څه وغوږوه سترګې   چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه وړاندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي درباندې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زمور مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم تور دی
نتیجه ستا درښا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی
تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته
زمونږ زړوکښې اېښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده
ددې ځمکې هریوبوټی لوېدوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته
لوی اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده
سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شپلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره
دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمرېې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې
ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!
پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی
آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثارودکه ده داکنده
نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهډه دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډیوه په هروخت کښې روښانه
درویزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر
دی نمک خورددې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابې یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشـــئ چـــې وکـــړو خـــدمت پـــه ځـــان قبـــول کـــړو زحمـــت

کـــوي خـــدمت دخپـــل وطـــن ګاونـــډيان نورزمـــونږ

وطـــن دی کـــور زمـــونږ

راکـــوي مونږتـــه وطـــن هرڅـــه چـــې غـــواړي بـــدن

آب ودانـــه ده دوطـــن قـــوت او زور زمـــونږ

وطـــن دی کـــور زمـــونږ

پـــه مـــونږ حقونـــه لـــري هررازپورونـــه لـــري

بايـــدچې داحـــق کـــړي اداوورووي کـــه خورزمـــونږ

وطـــن دی کـــور زمـــونږ

وطـــن محبـــوب دی زمـــونږ ،وطـــن مطلـــوب دی زمـــونږ

کـــه بـــې ونـــه ســـاتوله نـــورو،مخ دی تورزمـــونږ

وطـــن دی کـــور زمـــونږ

پـــه دې هـــوا لـــوېږو پـــه دې مينـــا مســـتيږو

خـــدای دې مـــدام لـــري دابـــاغ وبـــڼ سمســـورزمونږ

وطـــن دی کـــور زمـــونږ

دافغان ترانه

تـــل دې ســـرونه زمـــونږ اوچـــت وي

تـــل دې ســـاتلی پـــت اوعـــزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغیرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځای دې دده وي دقام لیموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان یې

له غلیمانو دې په امان یې

ته دې سرلوړی تل په جهان یې

زمونږه ځان یې په مونږه ګران یې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مین یو د حق په خوایو

دښمن دظلم دناروا یو

آزادي ستاتوآزادي ستایو

سریه وطن ږدو په ننګ فدایو

نه ظالمان یونه مظلومان یو

ښاغلی نسل مونږ دافغان یو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

ديوه وطن اولاديو   تېرله سره په هېواد يو
دافغان په نامه ياديو   بختوريوچې آزاد يو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په يوه نامه يادېږو   په يوه بېرغ ټولېږو
يوله بله نه بېلېږو   په يوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپيمان
آزادي زمونږ ليلاده   آزادي په مونږ شيدا ده
راسره لويه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ويساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان يو   دعلم پتنګان يو   دجهل دښمنان يو

لښكردمعارف يولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بېي علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښېي   دعقل په کوځوکښېي   په غېږه دپښتوکښېي

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بېي علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو   مین په اعتلا یو   دهرمرض دوایو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بېي علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښېي سرورکوو   هم مال ل وزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو   ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي   ملی آیین نه وایي

مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو   اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ   دافریضه ده زمونږ

دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو   دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره   دآزادۍ دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښېي توره سپرورکوو   زړه زړور ورکوو

تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو   ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو   په وطن سرورکوو

دآزادۍ دښمن چېي هرڅوک وي ناښاددېي وي   خواروبربادديې وي

مونږ دپنجرېي اسیرمرغه ته بال وپرورکوو   آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچيان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوو لره مارشال دپاکستان لري

سيسۍ ولي هوسۍ ولي وږې وږې مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټی لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرځه تري تښتېدی نشي مرغه تري الوتی نشي
هيڅ وارېږې خطانه دړومي پخې سترګې ښکاريان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هيڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وينوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وريتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وينمه صياد دام غوړولی دی
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عيب پې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه تړلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډیر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پېژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځنې لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډیرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډیرشان وشوکت درلوده
تیره خنجرونوم یې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس یې وینم
په ډیروزرونوکښې یې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غليم سترګه سوزېده ورځينې
په غزاګانو کښې نه ومدار

اوس دلرګى په شان په چت کښې اېښى
نه وينې خوب کښې هغه ليل ونهار

هيڅ په کارنه ده وخت بې لاړه تېرشه
خوته بې بوله تاريخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاريخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونددوالى غرونه، پښتونواله پښتنونه نه ځي

توروالى شپو نه رڼايې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل کله لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان يوپتنګان بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وينمه

د تورې بريښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نيکه څنګ کښې مو تورې معلقې وې تل

دپلار نيکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونيکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ سترګواوليمونه نه ځي

د پخوانيو خوى عادت مونږ پرېښودلى نشو

د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــي لمبـــې زمـــونږ پـــه زړوکښـــې کـــه مـــړي شـــويدي اوس
بيابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه ځـــي
بيابـــه اور بـــل کـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه
دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه ځـــي
کـــــه پـــــه برهــــــان اودلايلوفيصــــــله ونشــــــوه
غوځــــه اوپرېکــــړه دچړوتوورولـــه خولونـــه نـــه ځـــي

ښکاري باز

بـــــازنيولی پـــــه منګولوکښـــــې سيســـــی وه
خونـــــدوره مـــــزه داره ښـــــه مـــــړی وه
چـــــې بـــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته
بـــې ځـــه طمـــع بـــې احســـانه بـــې منتـــه
چاويـــــل ورتـــــه چـــــې ای بـــــازه نادانـــــه
ځـــــه ليـــــدلی تالـــــه لاســـــه دانســـــانه
چـــې پـــه لاس کښـــې ورکـــوي پخپلـــه ځـــان تـــه
ورتـــــه نيســـــې دهواپرنـــــدګان تـــــه
ولـــې بـــل مرغـــه نيـــولی لـــه غـــړی تـــا
ولـــې ورکړلـــه انســـان تـــه دامـــړی تـــا
تاپخپلـــه ولـــې نـــه خـــوره هواکښـــې
پـــاتې نشـــوې ولـــې دې لويـــه فضاکښـــې
لـــه پنجـــو د بنيادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه
ځنګـــه راغلـــې ورتـــه بياپـــه دېـــراخلاص تـــه
قـــدرت تـــاله درکـــړی لـــوی وزرونـــه
ســـتا پروازلانـــدې خـــدای کـــړی اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی
څه احتیاج لرې انسان ته په نړی کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامی کښې
چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راټیټېږې
پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې
په کوم تاربانديې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې
بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو
اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی
په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه
زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی
زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو
یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(١)

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي   ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه   ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی   دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایې   که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړېږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته   ولې شپه او ورځ ځوریږې
راته ووایه څه غواړې   په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې   که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی   که انسان ځنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

١:: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ١٣٢١ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډېلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو   التفات اووفاغواړې
که دنازنعمت خاوندنه   مروت اوسخاغواړې
یاپیاله له میوډکه   له پیمخې اشناغواړې
یاسازونه سرو دونه   یادمینې دنیا غواړې

دسکوت طلسم مات کړه راته وواېه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزوما ل خپل

ددردمنوپه حا ل ژاړې   که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دې په غوړوکښې   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړې   په فریادبې نوایانو
هرطرف ناري سورې   دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه څودې توان دی   وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی   که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومېږي   ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې
توره شپه توره بلاده   که له لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې   ددنیا پرې سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکې پرې ټک توردی
یادغم توره کېږدی ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی   طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه   ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سروونو څه نشته   دشپوورځو په میناکښې
دسروونوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده
پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې
لګېدلي دي اورونه
دآسمان لمنې سرې دي
ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!
په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کېږي

دادنیا په حقیقت کښې
ژړوونکې افسانه ده
که پخواشرابخانه وه
نن دوینو پیمانه ده
سورګلزارېې ډک له اوره
دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه
یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي
بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري
لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه
بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوړی سترګې
په هیڅ شانې نه مړیږي

نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښې دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو
رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخې نشته
ددې خلقو په سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه
دهوا څپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته
نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس
لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي
میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن
دفولادونهنګان شول
دخوړې مړۍ دپاره
پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تېرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې
دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ پېې توره شپه ده
لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي
که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته
چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لورې هلاکېږي   ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   وروردبل وورومال ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګوري   یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزره کښې   ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څوبې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمېږي   دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلېږي
چې قوي اوزوروردي   پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډېږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

نه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي   دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندي چې له مرګه نه ویرېږي
ما ل وسرېي په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنین شه
بې تېرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی ښنګه غرهسې کربوړی
کړه سرې اوتودې تېرې داتعلیم کړې ژمې اوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی　　ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره　　دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنر دی　　توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه　　دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخېږي

توره حق اوحقیقت دی　　شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو　　بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف پې بس دی　　چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه　　ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره　　په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي　　چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې　　حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي　　په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره　　په ناحقه خونرېزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي　　دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره　　داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي　　دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري　　له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم　　سومنات ته رسېدلي
حق پالونکو توریالیو　　خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام پې　　په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک　　که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې　　که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه　　یاله خدایه جنت غواړي
ټول په توره ګټل کېږي　　خوټینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (١) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي   تردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی   که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرڅه جهانګیران دي

تول د توري په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې   هېڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې   نه له شرخړودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول   ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه   مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې بې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که په وهېرې زما وروره!   دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورډځوی سرته   ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه   درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خوندداخلي   دتېروتورولواره

بې دتورې له سپین مخه په بل مخ چې مین نشې
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه   مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې   مالیدلی دامضمون دی

,,مړنې دي چې یادېږي په سندرواوپه ویر"
دهر نشې ورکولی دتېرې توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه   له آسمان لاندې اوسېږه
که ږلی اوتندراوري   له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هیچا   اوله هیڅ شي مه ویرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته   ځای په ځای ټینګ ودرېږه

(١)الجنة تحت ظلال السیوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خوند داخلي دتېروتورولو واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه دپښتون شاعر شعرونه
داچې اوري څه له مانه دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دي زړه کښې واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان خټک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده که اسلام اودینداري ده
تقاضادزمانې ده اوکه پوهه هوښیاري ده
دپښتون عالي فطرت دی که غیرت ایمانداري ده
ددې تولواى پښتونه تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غېره وازه استقبال دتېرشوکت ته
خوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نه وي لویه خدایه که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوشوارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلو ښومخونو امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی په دنیاپې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره سنجولى څه چارې دي

له هغوزړونوځاریږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکارېږي پخپل قام دده پېرزووي

ښه خبره دغه رازشه ای زما دستر ګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې ژوندون نه کېږي هرګوره
هرپېغام چې یوغوراوري بل ته هم رسېږي وروره
دیوازې ځان سوداته وباسه دزړه له کوره

ته بې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـه اونورپښتانه واړه   پـه يوه ژبـه ګړېږئ
پـه يوه نامـه هركلـه   اوپـه هرځـای كښـې يادېږئ
ديوه پښتون پـه ښـه نـوم   سرترسـره ټـول نـازېږئ
ددښمن اودوست نظركښې   لكـه يووجودښكارېږئ

چې پردولـره يوښـكارئ همدغـه مـودی يـو والـی
نوک اوری كلـه بېلېـږي نشـته تاسوكښـې بېلـوالی

غـم مويوښادي يـوه ده   پـه رګوكښـې يـوه وينـه
زه اوتـه ديـومخ سـترګې   خلق موبولی ښـی اوكينـه
دواړه يوشـاني غرېـږو   مـرو د يووجـود پـه مړينـه
اخـتلاف دنظرنشته   چې موجـب دبېلتـون شـينه

سپين اوتورديـوي سـترګې كلـه يولـه بـل بېلېـږي
پـه بېـل رنـګ كلـه دوه ورونـه يولـه بلـه پـردي كېـږي

راشـئ !ای پښـتنوورونو   يولـه بلـه بـه څـارېږو
دپښـتون دژوندپاره   بـه هريولـه سـرتېرېږو
خوشـحالي بـه مويـوه وي   پـه يـوه غـم بـه ګړېـږو
پـه نامـه دپښتنوالی   بـه مـونږ واړه قربـانېږو

يوه ورځ بـه داسـې راشـي چـې پښـتون واړه راټـول شـي
لـر اوبرپښتانه واړه ېرتـه يوكـورا وكهـول شـي

دازخمـي زړګـی بـه روغ شـي   دغلـيم زړه بـه زخمـي شـي
دا ارمـان بـه لـه زړه ووزي   لـه غمونـه بـه خـالي شـي
د الفـت خـواړه اشعاربه   پښتنوپه خولـه جـاري شـي
پښـتني دنيابـه جـوړه   كورپـه كوربـه خوشـحالي شـي

څـوک چې زړه لـري هرګـوره پكښـې هيلـه اواسـره ده
دا آرزولـه ډېـره وختـه تـردې وختـه راسـره ده

د شاعر نظر

زه بې پيژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وروكی ورته ښكاري

د وربښمواو زربفتو بنايسته توكی

دنادان په تن زروكی ورته ښكاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري
چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه ويرندونکی ورته ښکاري
ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سړی څنې شيطان جوړوي
دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي
تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي
دوداني اميدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي
چې انساني رښا پيداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي
ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی
نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله
کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوږې خوږې خبرې
خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه
دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي
لاره نلري مجلس ته لرې ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه
لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی
دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي
کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په وهېږم تقاضاوه دآسمان دا
او که خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلې سیرت دی

خودخوارحسن لر قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه ليدل کېږي
حقيقت زاړه لباس کښې رټېل کېږي
ډېرزماپه څېرښايسته ښکلي ښاغلي
مدام وينځې دپردوکالي ناولي
بل شی نه دی عاجزي اوغريبي ده
چې په بدنظرکتلی هرسړي ده
هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو
ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عاليقدره
ډېرښه خلق په دنياکښې خواروزارشته
بډايانوکښې ډېرخلق بدکردارشته
پام کوه ! په سپين سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه
په جنډوکښې ښه ښه خلق ماليدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي
چينجی اوسي دورېښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي رياکار سپينه رداکښې
ديوسف څيروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زليخاده
راځئ! څېرې کړو دابښې جامې رنګينې
پکښې ګوروڅېرې ډېرې ننګينې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي ديوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکو ګرځي وریځې په آسمان کښې بیا
څه ژړاملګري ده دژون دیوې برېښناسره

ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښایي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لویه بدبختي ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمې دې خدای په هیڅ کورکښې پیدانکړي
یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن او نظر

دړانده بډای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده بې تجلا وه

ډیوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه

دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه

دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بینایې د ذوق هیڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه

دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تیرېدلو
دمیووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه

مال دولت له حده تیرو،واک بې خپل وهرڅه ډېرو
مګرداتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بهای

يو بې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي
خېټه بې لويه اوکړه بې وره ده ډېره

غله بې ډېره مال بې ډېردی هرڅه ډېرورکړه
مزدوران وږي دي يوه بې بې مړه ده ډېره

کوټه تووده ده تشناب تووددی تنورتودوي مدام
هرڅه تاوده دي دکدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي
چې تناره کښې خڅېدلی تري پيړه ده ډېره

کورېې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی
فکرېې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډېره

په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نږدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته موړپه یونظروښوده
له ګرېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به بې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دموړپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چــــاچي اېښـــــې داشـــــين خـــــا ل ســـــتاپه جبـــــين دى

زمـــــا زړه هـــــم دهغـــــه لـــــه لاســـــه شـــــين دى

ســـــتا امېـــــل کښـــــې پـــــې ســـــل زړونـــــه دي پېيلـــــى

چـــــاجوړکړى ســـــتا دغـــــاړې لـــــونګين دى

جـــــوړه شـــــوى پـــــې دلمرلـــــه پلوشـــــونه

ستادعشـــــق پرحـــــرارت مـــــې دايقـــــين دى

سورســـــالودې ســـــره لمبـــــه ده نـــــه پـــــوهېږم

کـــــه زمـــــا دزړه پـــــه ســـــرووينو رنګـــــين دى

دجمـــــا ل پرښـــــتې تـــــه چـــــې جـــــوړولې

ورلېږلـــــى چاســـــلام چـــــا آفـــــرين دى

معجـــــزه تـــــه دقـــــدرت اودخلقـــــت پـــــې

پـــــه رښـــــتيا چـــــې خـــــداى احســـــن الخـــــالقين دى

خـــــداى دې ســـــاته پـــــه امـــــان لـــــه بدوســـــترګو

دادعـــــا دپرښـــــتوزمونږ آمـــــين دى

دنازميرمنې

ورورد ي خـــــواري اومـــــزدوري کـــــوي لـــــه پـــــلاره ســـــره

تاپـــــه مســـــتى کښـــــې امېـــــل وشـــــکاوه لـــــه يـــــاره ســـــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه پې ستاپه خويندومېندوځه تيرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم
لوى اوواړه نه پېژنم يم دماشوم په مثا ل
څوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام يمه روان دلوېدو ډارنه لرم
نه راستنېږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دى دپردى باغچې ګلونه غواړي
ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړى نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لورى په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وى

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي
زه يم اوته يې نازونخرې وي
څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه اودلداري کړې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غوندې لرې
زه درنزدې شم ته واېې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه
ته راته واېې دزړه حالونه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په ماېې ګرانه
له ټول عالمه له درسته جهانه
ته واېې نه یم دومره ارزانه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بخوده اوهرڅه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم
ته راته وایې چې زه خوستا یم
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه يم

زه بل څوک نه يمه اولاددغريبانوېمه

سکنی وروردعاجزانو د خوارانو يمه

يمه له خاورونه پيداخورمه له خاوروپيدا

دلاس نيالګی ددې غريبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وايه

ډېروېرېدلی له نامه دصاحبانوېمه

چې ورته بل نيسي اوبه نورېې بې آبه غواړم

وينوته تږی زه دداسې بادارانوېمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولې پتنګانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغريب خپل خدمتونه کوي

ددوی خادم نه يم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلی دي

نه مې چاته ورک شه ياګم شو! کله ويلی دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نيسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلی دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه بمه منکر په مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګو که دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خداېږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لېږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوریې په کولواوعمل باندې شاغلي دي

نه بمه خاین په خیانت دنوروپوه بمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي تیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدتري مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان لیدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان لیدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپین مخ مې چې سباغوندې روښان لیدلی دی
تعبیرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان لیدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشوندودپاسه مې پېزوان لیدلی دی
زه پټې سترګې نه یمه په هرڅه اوس پوهیږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان لیدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندي وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان لیدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ایسارکړم
صیاده! ماخوخورنګه زندان لیدلی دی
که هرېورانه وژنې خیال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان لیدلی دی

انسان

زه جسم نه یمه ماروح ددې جهان وګڼه
تېټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه
دخاوروګټوپه تخت ناست یم په هواکښې ګرځم
ټول حیوانات مې دي تابع ماسلیمان وګڼه
تیاره کښې نه یم په آسمان کښې مې ډیوه بلیږي
دآسمان واړه ملایک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کايناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې دېوي منډې ميدان وګڼه

شکايت نکړم له آسمانه څه ګېله نلرم

زما له لاسه دفلک څيرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومينه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پرېشان ماپرېشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور

دايازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه

دليلی يواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې ليوني ډېرهوښياران وګڼه

دعشق اومينې په حرم کښې زه لوی شوی يمه

څوک چې بې مينې ژوندکوي هغه حيوان وګڼه

چې دجمال دېوه شوه بله پتنګان شوه پيدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه بې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې توېې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی تېت کړخپل ګرېوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاځکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاورونبایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ما چې په نظردمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرو دپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره

رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چابانديې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل ځان ګڼې خادم دخادمانو

په دې رازښه پوهيدلی نن" الفت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې یودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري یوشان دي

خوراک دیوه هره شپه نری وریجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشیان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی پې پیتې وي دوی ښوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخیږي

مېوې لمدې اووچې پکښې هروخت پیداکیږي

دښارمامورین واړه دهغه کورکښې عذریږي

دښې ډوډی صفت پې مجلسونوکښې تل کیږي

سهار پې په کاله کښې پراتې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پیروی شیرچایونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله ښوروا وي

په میاشت کښې دې یو دوه ځله نری وریجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

یوه تنخوا ترېلې نه رسیږي حال پې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه څنې بهتردی
هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی
رشوت په رشوتونو هضموي داپې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریوواېي چې بلبل دی
دپوهې صفتونه پې کوو مکرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پري کېږي
سم نشي دریدلی ډېرکږیږي اوتېټیږي

سرټیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بېلیږي
اوضاع اوحرکات پې ټیټ اوپست رامعلومیږي

زمونږ په ماموري‌نو کښې دارنګه ماموران شته
په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو
دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو
لایق اونالایق وپیژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټ وو سترګې په دغسې کسانو
قلم پسې راواخلئ دوطن وېښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

يوه سږي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده تينګ دی يوپه سله تقليد

دارازسدونه خاوندان دتينګ ايمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قيدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشيطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصيت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکيږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنيکه په قدم مه ځه حقيقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که ځنډېږي کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهيږې؟ چې ګردونوکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده

چې بې خپل کالي ثنډلی په ثووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو

مخ اوثټ باندې بې پروت دلارې ګردو

ماوې ثه دې وليدل په دې جهان کښې

ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوثوورځې بې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې شوه اوچت بې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي بې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست دابې ګفتارو

دغه زوړديوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکـــــه بـــــوی چـــــي لــــــه ګلشـــــــنه راجداشـــــــي

یابخارلـــــــــــــــه دریابونوپـــــــــــــه هواشــــــــــــــي

یـــــوه ورځ بـــــه هـــــم زمـــــونږ لــــه خـــــاورو دوړو

یــــوګرد پورتــــــه لـــــه صـــــحرانه ددنیـــــا شـــــي

فرداوملت

(۱)

پـــــــــــه زړګونوکلوژونـــــــــــــدکړي ملتونـــــــــــــه

پــــــه قرنــــــو قرنــــــــو ځملــــــــي وي ولســـــــونه

د افــــــــرادو دعـــــــروج هســـــــــي مثـــــــال دی

لکـــــه وي چـــــي دریـــــابو نوکښـــــي موجونـــــه

(۲)

پــــــه اســـــــلام کښـــــي فردتـــــابع دجمعیـــــت دی

دملـــــــــت اجمـــــــــاع قـــــــانون دشـــــــریعت دی

پـــــس دخـــــــدای اودرســـــول لــــــه امرونهـــــی

دښـــوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزو په پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینايي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه تولی راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېږنده ددغسې کتوده

سرېتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سرې کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنــــګ نـــه دی پــــه ډيــــوه چــــې ســـــتي نشــــي
بلبــــل نـــــه دی چــــې پـــــه ګــــل فريــــادي نشـــــي
زړه يـــــــې مـــــــه بولـــــــه تورکـــــانی دصـــــــحرادی
پـــــه ليـــــدو د زخمـــــــي زړه چـــــې زخمــــــي نشــــــي

سياست

سياســـــــــت دمطلـــــــــب ســـــــــرته رســـــــول دی
پـــــــــــه تدبيراوفکربانـــــــــــــدې کـــــــــــارکول دی
خپلـــــو تولـــــو کوښښـــــو خپلـــــو نقشـــــو نـــــــه
مســـــــــتقيمه نتيجـــــــــه نــــــــه اخيســـــــتل دی

بې قدري

لکـــــــه ګـــــــل دبيابـــــــان هســـــــې لــــــــوېږم
څــــوک مـــې نـــه وينـــې پـــه ســـترګوچې څـــه کېـــږم
دښايســـــــــت قــــــــــدرمې هېچاســــــــــره نشـــــــــته
دانســـــــــان وتـــــــــش نظرتــــــــــه هوســـــــــېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیمرکراسي

پرستش دیوه تن بت پرستي ده
دمسلک پیروي لویه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې یوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ دیموکراسې ده

دروح اطمینان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه ویني څه زجربې قانونه
اطمینان دروح اوفکرهلته بویه
چې اصول اوقوانین کوي کارونه

صبر

(۱)

ځینې وایي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړینه ږیره نه شکول دي
که صحیح معنایي غواړې زما جانه
په سختیوکښې دځپل ځان نه بایلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه ځوک وېرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کېږی
یاځوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپورمۍ شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکراو مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې

فکروي ددماغونوبنګلوکښې

په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي

محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه

چې پې اوس راته مشکله جدايي شوه

له ترخوزړه نه صبرېږي چې عادت شي

دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکراو کار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه

کارته نه رانږدې کېږي کړي فکرونه

له دې فکراوسنجشه پيداکيږي

دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکريوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول

يومنګی دډکېدووخت کښې ويل

ترې نه يواوبه ځکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو ترږوله احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پره نه شي اچولی

که په لوږه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالیږي
ستاله باغه دبهارورمه تاویږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دي په ګلونو تپریږي

(۲)

ګوره پري نږدي داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوایي په ښکرولاړه
نن ملاتیټه کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست پې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغو ټولونه بیاشعراو هنرپیداشو

مات کوډی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی

دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم

یوې پېغلې په اوړوومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډېرمین په دې ګودردي یوځای شوي

ډېرمنګي دلته مات شوي لڼدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه

یوناڅاپه راپیداکوم لیوني شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشې دهاتي له پښولاندي

که له پاسه مې راغورځوي دلاندي

تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داامیدديِ خوک له مانه هیڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

پـــــه رڼـــــا کښـــــې دلمرخــــــومره لـــــوی حکمـــــت دی
ژونـــــــــــــــــــدپاره ډېرضـــــــــــــــــــروردااحرارت دی
مګرګـــــــــوره دآســـــــمان ســـــــپينې ســـــــپوږمۍ کښـــــې
خاونـــــــد اينښـــــــی دجمــــــا ل شـــــــعري کيفيـــــــت دی

(۲)

پـــــــــه رڼاکښــــــــــې کـــــــــه دلمردژوندګوهرشـــــــــــــه
دســــــپوږمۍ رڼـــــا کښـــــې بـــــل کيـــــف و اثرشـــــــه
پـــــه جهـــــان کښـــــې دي ضـــــــروردواړه څيـــــزه
ځکــــــه دلتــــــه شــــــپه او ورځ شــــــام وسحرشــــــته

سپين او تور ديوان

(۱)

چـــې څـــه کـــړی پـــه جهـــان کښـــې ســـليمان دی
ماليـــــدلی پـــــه قـــــدرت کښـــــې دانســـــان دي
پـــه رښـــتيا کـــه تـــه څـــه کـــارورځنې واخلـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شــــــپې او ورځـــــــــې هغـــــــه ســــــــپين اوتوردپــــــــوان دي

(۲)

ځــــــه چــــــې غوښـــــــتی ســــــليمان دســـــــبا ښـــــارنه

تــــــه پـــــې مـــــــومې دســـــــبا ورځـــــــې لـــــــه کارنــــــه

دبلقــــــــيس تخـــــــت بــــــــه دســــــــترګو رپ کښـــــــې راوړی

دا اميــــــــــــدکېږي دشــــــــــــپو ورځولـــــــــــه زيارنــــــــــــه

حقيقت

(۱)

کبـــــــــان وايـــــــــي ژوندپيــــــــــدادی لـــــــــه دريابـــــــــه

ســــــــــــمندروايي چـــــــــــــې دی داورلــــــــــــــه تابـــــــــــه

لټـــــــــــــوي پـــــــــــــې دهوامرغـــــــــــان هواکښـــــــــــــې

حقيقـــــــــــــــت ورک دی ددهرلـــــــــــــــــه کتابـــــــــــــــه

(۲)

بلبـــــــــل وايـــــــــي دګـــــــــل رنـــــــــګ دی دســـــــــتايلو

نســــــــيم وايــــــــي خوشــــــــبويي بويــــــــه دورلــــــــو

فيصـــــــــــله درنـــــــــــګ وبـــــــــــوی شـــــــــــوله مشـــــــــــکله

ســــــــــــرګردانه کـــــــــــــړ نســـــــــــــيم شـــــــــــــوردبلبلو

(۳)

ځينــــــــــې وايــــــــــي غـــــــــــوټۍ خانــــــــــدي هوســــــــــيږي

زړه تنګـــــــــی نـــــــــه نجـــــــــات مـــــــــومي چـــــــــې غـــــــــوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينې نوروايي له ډېرې زړه تنګۍ نه

زړه يې چوي اوګريوان يې څيرى کېږي

ثواب

دبداى ثواب دوړى مړول دى

دفقيرثواب روژې خداى ته نيول دى

غازي وژني بل سړى ثواب دپاره

دشهيدثواب خپل ځان په بل وژل دى

دشاعرشعار

په سرکښې فکردوطن په زړه کښې مينه ديار

دزوراوظلم لوى دښمن دازادۍ طرفدار

په حق ويلوماتوي بت اوطلسم دډار

شاعر دپاره مناسب دى همدغسې شعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزيز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۷ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکيل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځي او د ادبياتو د پوهنځي د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتې د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډېر زيات کار د ده په غاړه و او د فارسي اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اويې نومه يا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډيوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه ليکل يا ليک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پيغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.
۱۳- منطق.
۱۴- غوره نثرونه.
۱۵- املاء او انشاء.
۱۶- لیکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زیاتوالی راغلی دی.
۱۷- نو سبک او نوی ادب.
۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه پې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).
۲- څه کورم او څه اورم؟
۳- اجتماعي نظریات.
۴- ښه لمسون.
۵- د ټولنې علم (ترجمه).
۶- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.
۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.
۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.
۴- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.
۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.
۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د یوه هیئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.
۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.
په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.
مسکو- لیننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.
په دې سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه یې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وینا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library